

Nyhetsbrev december

Marc 21 – så här långt

Kort information om Marc21

Göta planerar nu att gå över till Marc21 då Libris använder detta format.

Alla poster som kommer in från Libris idag konverteras till formatet Btj Marc1 (i Book-it) vilket inte är en optimal lösning, en del saker blir fel, annat kommer inte med.

Book-it 8.0 gör det nu möjligt att Göta konverterar till katalogformatet Marc21.

Utseendet kommer bli detsamma men söktermerna blir annorlunda.

Objektkoder försvinner och man kan t ex inte söka på vc, tc, lc som försvinner, istället har vi fasetterna till vår hjälp.

Det går att söka på medietyper (som till stora delar sammanfaller med de tidigare objektkoderna) men även kombinera dessa med publikationstyper.

Därför blir sökmöjligheterna blir fler.

En övergång till Marc21 kommer initialt ge mycket arbete för katalogisatorerna som t ex att de redan byggda mallar som finns i Book-it kommer försvinna och måste göras om.

Ändå finns det mycket att vinna med att göra denna omställning som t ex

- färre manuella ändringar behöver göras dagligen om man har Marc21
- huvudspråk och utgivningsland behöver inte längre anpassas till Book-it
- språkkoder blir rätt från början - till skillnad från idag när katalogisatorerna måste ändra språkkod *varje* gång posten kommer in igen (mkt tidskrävande)

snabb summering; allt blir som i Libris vilket underlättar en framtida matchning av vårt bestånd i Libris.

Hur går det till?

Göta får ett inköpsstopp under vecka 10 och sedan sker konverteringen som sådan nattetid.

Därpå "låses" katalogen under ett par arbetsdagar för att man ska kunna säkerställa att konverteringen fallit väl ut. Låsningen innebär att man kan använda Expertsök men inte kan arbeta aktivt i katalogen, när efterkontrollen är klar låser Axiell upp katalogen och man kan återigen arbeta aktivt i katalogen med förvärv, gallring och dyl.

Arena är tillgänglig som vanligt under låsningen men det kan finnas risk att missvisande uppgifter visas som inte är helt dagsfärska, efter upplåsningen ska Arena indexeras om.

Finns det beslut på det här? Och vem gör vad?

Japp, beslut om att gå över till Marc21 togs på styrgruppsmöte 150519 och metadata har beslutat att genomföra övergången till Marc21 med start 7 mars 2016 om allt rullar som det ska, Magdalena Olofsson är vår kontakt på Axiell.

Arbetsbelastningen kommer framför allt att infalla efter konverteringen då efterarbetet är mer omfattande med bl a iordningställandet av nya katalogmallar som en av flera arbetsuppgifter. Denna övergång till Marc21 genererar initialt merarbete både för metadata och katalogisatörer men också för våra kollegor i systemgrupp och webbgrupp.

Kan jag luta mig tillbaka?

Ja. Metadata håller kollegor i Göta informerade om vad som sker och när det sker.

Vardagen som sådan kommer inte att rubbas.

Med risk för att det blir tjatigt vill Nyhetsbrevet redan nu säga att det kommer påminnas om Marc21 flera gånger innan det väl genomförs.

Böcker på arabiska – fast med titeln på engelska

Kanske har du sett att en del arabiska böcker dyker upp i katalogen med titeln på engelska?

Hur kommer det sig? Vi ställde frågan till vår leverantör, Adlibris.

Det är ett knepigt läge, låter Adlibris hälsa som givetvis inte kan ändra titlarna på dessa böcker som alltså kommer så här från förlagen. Det är ganska vanligt och i synnerhet från en del förlag som t ex Createspace. Anledningen till detta kan vara då det ofta är "klassikertitlar", att det ska vara lättare att hitta titlarna vid sökning då titlarna har originalspråket engelska.

Vid köp av dessa titlar gäller det alltså att vara särskilt uppmärksam så att man lägger rätt signum på avvikande hylla vid inköpstillfället, så att det blir Hsg för att ge en indikation till katalogisatörerna.

Tv-spel

Vem har sagt att det ska vara enkelt?

Inköp av tevespel har blivit allt mer problematiskt då mer och mer av innehållet i vissa titlar inte finns tillgängligt på skivan, utan istället är nedladdningsbart genom en kod som medföljer skivan. *Koden gäller bara en gång och är därför inte särskilt användbar för biblioteksutlån.*

Här har vi alltså en situation som påminner om den med kurslitteratur och extramaterial på webben (se Nyhetsbrev oktober samt längre ned i detta Nyhetsbrev).

Om en kod för flera användare kan ordnas är inte klarlagt, men det bedöms i nuläget som inte särskilt troligt.

Därför är det bästa att undvika inköp av den här sortens spel, eftersom innehållet på skivan som står på bibliotekets hylla är ofullständigt och användaren som lånar spelet inte kan ta del av spelet fullt ut.

Spelmarknaden går mer och mer åt det här hållet, en av anledningarna är att det är enkelt för spelarna att ladda ner sina spel och speltillägg, en annan är att tillverkarna kan mjölka ur en titel extra pengar medan köpkraften för den titeln fortfarande är stor genom att ge ut tilläggs paket. Tyvärr syns det inte i katalogposten ifall spelet har nedladdningsbart innehåll.

Med andra ord; för att undvika att låntagare i Göta upplever att vissa tv-spel inte fungerar; avstå från inköp av tv-spel av den här sorten.

Observera att det här är endast en rekommendation, varje bibliotek i Göta avgör självfallet på egen hand vad man vill köpa in.

Hur kan man då identifiera spel av den här karaktären?

Vi vänder oss till spelmästars Daniel för tips och råd;

- Alla former av uppföljare som inte bara har samma titel följt av nästa dels nummer bör hanteras som misstänkta, d v s titlar som heter samma sak som det första spelet och som enbart fått en ny undertitel. Dessa måste inte vara problematiska, det finns flera som är konkreta uppföljare, men risken finns. Exempel: Destiny och Destiny: the Taken King.
- Spel som ges ut i episodisk form, och här krävs en del bakgrundskunskap. Det kan förekomma i titeln eller beskrivningen termer så som season pass eller season 1 eller någon annan anspelning på att spelet innehåller hela säsongen. Då innebär det ofta att skivan endast har episod 1 och att koden ger tillgång till resten. Exempel: Minecraft Story Mode
- En speltillverkare som är viktig att tänka på är Telltale games, de har nischat sig på den episodiska genren.
- Läs om hur innehållet beskrivs på någon återförsäljares hemsida, ex. Webhallen eller Discshop, där brukar man kunna få en viss bild av det. Om titelns innehåll beskrivs som "new missions, new areas, new characters" etc. så kan det vara frågan om ett rent tillägg.
- Tänk på vilken genre spelet hör till. Detta gäller främst äventyr, action, rollspel och liknande, sådant där spelvärlden gärna utvidgas successivt om originalspelet blir populärt.
- Googla spelet och läs lite om utgivningen av det, om du är tveksam. Läs på Wikipedia. Det kan hjälpa till att få en bild av hur utgivningen ser ut.
- **VIKTIGT**, till en titel kan det medfölja en kod som tillåter nedladdning av något extra för att just den utgåvan är speciell, t ex ges spel i sin första utgåva ibland ut som Day One Edition som om man förbeställer ger en extra (meningslös) pryl att ladda ned. Detta innebär inte att spelet är ospelbart, utan *de nedladdningar som ställer till det för oss är hela eller stora delar av själva spelvärlden eller berättelsen som sådan, så att spelet inte kan spelas färdigt utan kod*. Man får med andra ord, läsa ordentligt på lapparna i fodralet, och inte drabbas av panik när man har köpt ett spel och hittar en lapp med kod på.

Hantering av läroböckernas digitala resurser

Hantering av läroböckernas digitala resurser och material på webben togs upp i Nyhetsbrev oktober för att belysa problematiken kring detta, nu kommer fortsättningen.

Bakgrunden är att många kursböcker numera kommer med en kod som öppnar upp till användning av material på webben.

Olika förlag har olika rutiner och det är inte helt enkelt för bibliotek som ju vill kunna ge tillstånd till flera användare samtidigt.

Natur & Kultur

Inloggningen är tryckt i boken, det är samma i alla exemplar av titeln. Det kan alltså vara många inloggade samtidigt i samma material.

Ett exempel, om du vill testa själv:

gå till www.nok.se/rivstart. Klicka på extramaterial.

Logga in med användarnamn RivstartB1B2 och lösenord NoKB3112.

Vi behöver inte göra någonting när det gäller titlar från Natur & Kultur, utan bara låta böckerna gå ut. De låntagare som vill, kan använda extramaterialet genom att använda inloggningen som medföljer boken.

Studentlitteratur

Här krävs det en egen rutin.

Biblioteket registrerar ett användarnamn, gärna med en kombination av bibliotekets namn, tillsammans med en förkortning av bokens titel och en siffra som anger vilket exemplar av just denna titel det är.

Varje användarnamn måste vara unikt. Ger man alla titlar samma användarnamn kan endast en låntagare åt gången komma åt sitt material.

Registreringen görs på www.studentlitteratur.se/minbokhylla, med hjälp av den aktiveringskod som finns tryckt på insidan av bokpärmerna.

Därefter skapar man ett lösenord, förslagsvis genom en lösenordsgenerator på Internet.

Användarnamn och lösenord måste skrivas in i boken så att respektive låntagare kan använda det.

Varje bibliotek i Göta ansvarar för att lägga upp användarnamn och lösenord till "sina" nya böcker.

Var därför uppmärksam vid ankomstregistrering om boken hänvisar till digitalt material.

Tips på hur användarnamn byggs i Göta; använd enhetskoden.

NSB = gna

Förslag på hur användarnamn som byggs enligt principen enhet/titel/exemplar blir således för t ex titeln Progress Gold A;

GnaProgA1, GnaProgA2, GnaProgA3 osv...

För att minimera risken för att två exemplar får samma användarnamn på ditt bibliotek, så kan man upprätta ett dokument där skapade användarnamn och lösenord för resp. titel/exemplar skrivs in.

Liber

Libers förlag har i dagsläget ingen lösning som fungerar för biblioteken vilket gör att inköp av titlar från Liber inte kan utnyttjas fullt ut.

Saknar du något alt upptäcker ett förlag

...som har extra material på webben med inlogg?

Hör av dig till metadata så får vi fylla på efter hand och hjälpas åt att sprida information.

Koppla manuellt – en liten påminnelse

Glöm inte att koppla manuellt i de fall det behövs (t ex film, en del utl titlar). På så vis undviker vi tomma katalogposter och kollegor som lägger pannan i djupa veck för att förstå om det är en titel som är på ingång.

Och så avrundar vi med....

Datum för träff

Boka in 22 mars redan nu om du är katalogansvarig på ditt bibliotek.

Då är det nämligen träff för alla katalogansvariga i Göta, mer info kommer.